

SZÁSZRÉGEN 'ES VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XIV. évfolyam 9. (163.) szám, 2012. szeptember

Ünnepeljük, hogy még vagyunk! A SZÁSZRÉGENI MAGYAR TANÍTÓKÉPZŐ NAPJA

Képzősök Fotó: FAGY

Hagyománnyá vált, hogy szeptember első szombatján Szászrégenben megszervezzük a magyar tanítóképző napját. A 14. alkalommal sorra kerülő esemény ebben az évben egybeesett az 1952-ben végzetek 60 éves találkozójával.

A megemlékezések már pénteken elkezdődtek, amikor a magyarrégeni református temetőben a volt képzősök megkoszorúzták a tanáraik és iskolatársaik emlékére állított kopjafát, majd Nemes Árpád ny. református lelképásztor az elhunytakra emlékezett. Ugyanaznap délután a római katolikus templomban hálaadó szentmisére került sor, melyet Balla Árpád plébános celebrált.

Szeptember elsején, szombaton délelőtt a volt képzősök iskolájuk előtt találkoztak, ahol megkoszorúzták azt az emléktáblát, mely három nyelven hirdeti, hogy az egykori Járásbíróság, majd 2-es Számú Elméleti Iskola épületében 1948–1956 között magyar tanítóképzés folyt.

A szervezők nevében Csernátóni József köszöntötte az iskolatársakat és a még négy élő tanárukat: Nagy Jánost, Gagyai Bélánét, Genoiné Puskás Margitot és Haltrichné Osvát Sárát, utóbbi három egészségi okokból nem lehetett jelen.

Az esemény hangulatát a művelődési ház Csim-Bumm ifjúsági színjátszó csoportjának műsora emelte és tette feledhetlenné.

A közös fényképezés után a jelen levő több mint 80 vendiák évfolyamok szerint volt osztá-

lyába vonul, ahol felelevenítették a diákéveket és megfogadták, hogy egy esztendő múlva ismét el látogatnak szeretett iskolájukba – a Szászrégeni Magyar Tanítóképzőbe.

– Ma ünnepelni jöttünk össze, ünnepeljük, hogy még vagyunk. Felejsük el e napon minden bajunkat, a koral járó itt is fáj, ott is fáj szavakat, legyünk ma vidámak és csak a szépre, az ifjúkorunkra emlékezzünk!

Fejtsük meg, hogy az eltelt több évtized életünkben miért nem tudja kitörölni a diákévek emlékeit, az akkor kialakult barátságokat, az összetartás kapcsait – mondta a 60. találkozót ünneplő **Csernátóni József**.

Nagy János, a képző volt tanára szerint a Szászrégeni Magyar Tanítóképző növendékei mind a városi, mind a falvak fűtetlen iskoláiban megállták a helyüket. Helytálltak munkahelyeiken és családjukban egyaránt.

Tiszta lelkiismeretű emberekként vitték tovább a képző szellemét, harcoltak a magyar oktatásért, iskoláik megmaradásáért, ugyanúgy, ahogy azt teszik ma fiatalabb társaik a Mikó Kollégium ügyében.

A Németországban élő **Haltrichné Osvát Sára** – a mindenki által kedvelt Sárka néni – levélben köszöntötte volt tanítványait:

Most nem szokványos szöveggel, hanem kérelemmel szólítalak meg egyenként. Szeretném, ha ezt a napot az életnek, a jókedvnek ajándékoznátok. Szeretném, ha az ifjúságotokat idéznétek, így azok a drága osztálytársak is jelen lennének, akikért már „szólt a harang” – áll többek között a levélben.

Dr. Lázár Sándor egyetemi tanár:

– Mi ahhoz a nemzedékhez tartozunk, mely átélte a múlt század majd háromnegyedét és a XXI. századnak is több mint egy évtizedét. Harcos nemzedék a miénk. Tudta, hogy honnan jött és merre tart. Felfogta, hogy nincs ami többet érne, mint élete, és hogy mit képes és mer csinálni belőle. Bizony küzdelmes volt az életünk. Többé-kevésbé igazoltuk Pascal gondolatát, miszerint “az ember végtelenül felülmúlja az embert”.

Fodor Sándor, Marosvásárhelyen élő nyugalmazott tanár:

– Az 1948-as tanügyi reform a marosvásárhelyi tanítóképző fiait Nagenyedre, Kolozsvárra, Csíksomlyóra és Székelykeresztúrra száműzte, míg a lányokat előzetes hercehurca után Szászrégenbe költöztette. Az iskola 542 tanítójelöltje eleinte a volt evangélikus iskola hat tantermében tevékenykedett három váltásban, reggel hét és este fél nyolc között. Az épületben nem volt ivóvíz, csatornahálózat, szertár, könyvtár, tornaterem és a tanításhoz szükséges felszerelés. Ilyen embertelen körülmények között az iskola tanárai és a tanítójelöltek helytálltak, teljesítették a rájuk háruló feladatokat, s lefektették a szászrégeni tanítóképző alapjait. (...) Találko-

Gyémántdiplomások

zónkkal egy időben Sepsiszentgyörgyön tiltakozó nagygyűlést tartanak a Székely Mikó Kollégium újraállamosításának kísérlete ellen. Mi, akik végigéltük az iskolánkat ért támadásokat, átérezzük a szentgyörgyiek fájalmát, és kívánjuk, hogy harcuk győzelemmel végződjön!

Kajcsa Jenő, Marosvásárhelyen élő nyugalmazott tanító, akit társai méltó módon neveznek a nép tanítójának, megszokott humorával szólt társaihoz:

– Itt álltok nyolcvanévesen, de lélekben mindig fényesen, és hősiessen csatázva elértétek a mát, s a tanügyi olimpia veterán olimpikonjaiként elnyertétek a gyémántdiplomát. Képzős barátom! Emlékezz vissza, miket gondoltál, éreztél mint akkori kisdíák. Emlékezz vissza a diákszerelmeire, az első csókra, a magyarórákra és csengjenek füledben mindig énekkarunk fenségese dallamai.

Birtonné Péter Emese-Katalin nyugalmazott tanítónő

Székelyvéckéről jött haza, volt iskolájába:

– Köszönjük a sorsnak, hogy itt lehetünk. Láthatjuk egymást, még akkor is, ha elhangzanak a „Ki vagy te?” kérdések. Nem csoda, hisz mi voltunk a második világháború utáni nincstelenséggel, tanyszerhiánnyal küszködők, a mindig „éhes proletárok”. Hála a sorsnak, hogy vannak még iskola-, osztály-, padtársaink, szívünkbe zárt barátaink. Most együtt vagyunk évfolyamunk gyémánttalálkozóján, azokkal is, akik a csillagok útján velünk tartanak, szervezőink hívó szavát meghallották a magasban, s itt, a szívünkben is.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

A volt képző

Anyanyelv - öröklött vagyunk

Amikor megszülettünk, Isten döntött arról, milyen családba, hová és milyen körülmények közé kerülünk. Az ő akarata szerint lettünk nők vagy férfiak, szőkék vagy barnák, egészségesek vagy kevésbé. Azáltal, hogy behelyezett bennünket egy családba, édesanyát és édesapát kaptunk, és velük együtt családi jólétet vagy szegénységet. A szüleink nemzetisége révén egy nemzet tagjává lettünk. A szülők hite és vallási hovatartozása szerint lettünk aztán megkeresztelve, és váltunk valamely egyházi közösség tagjává. E sok öröklött dolog között ott található az anyanyelv is. Az a nyelv, melyet az anyaméhből ismerünk, amelyen először gügyögtek nekünk, amelynek ritmusára első mondókáinkat tanultuk és amelyen dajkadalt dúdolt édesanyánk. Anyánk nyelve a mi anyanyelvünk. Azonban ahogy a költő Nagy László mondja: „Nem elég magyar anyanyelvűnek születnünk, tanulnunk kell magyarul a sírig.” Úgy, ahogy megismerjük és megtanuljuk, kik a rokonaink, ragaszkodunk hozzájuk és tartjuk velük a kapcsolatot, éppen úgy kell megismernünk anyanyelvünket is és tartanunk vele a kapcsolatot.

Így, ős táján, iskolakezdés idején sokszor tapasztaljuk mi, pedagógusok, hogy nem egy, nem két szülőpár dönt úgy, hogy különböző okokból gyereket nem íratja az anyanyelvének megfelelő tagozatra. Természetesen vannak kivételes esetek is, ahol éppen olyan bölcs döntés születik családon belül, hogy a kétféle nemzetiségű szülő mindkét nyelv elsajátítását szeretné gyereke számára. Így kerül a gyerek a magyar tagozat diákjai közé. És semmit nem veszít, sőt nyeresége az, hogy mindkét nyelvet a közlés, olvasás, írás szintjén elsajátítja. Bármelyik rokonával tud társalogni, anélkül, hogy csak egy nyelv használatára szorítkozna.

Megdöbbenő azonban az, amikor magyar szülők különböző elgondolásokra hivatkozva úgy döntenek, hogy román tagozatra íratják be a gyereket. Gyakran kérdeztem rá ilyen szülőkre magam is, akik többnyire azzal érveltek, hogy könnyebb szeretnék tenni a gyerekeknek az iskolai éveket. Vajon jogában áll-e bármely szülőnek megvonni gyerekeitől azt a lehetőséget, hogy birtokába vegye anyanyelvét a gondolkodás, írás, olvasás szintjén? Isten szándéka szerint a gyerek magyar szülőknél születik – tehát magyar. A szülő pedig megvonja gyerekeitől identitásának alapvető kellékét, az anyanyelv konkrét ismeretét. Erkölcsi vonatkozásban nem tartom jogosnak a szülők ezen döntését, hiszen arról döntenek, hogy gyerekekük más anyanyelvén kényszerüljön felkészülni az életre,

holott évek óta hallatják a szakemberek egyöntetűen véleményüket, miszerint a legmagasabb fokú ismeretek elsajátítására saját anyanyelvén képes az ember.

Amikor a 90-es évek elején Budapesten tartózkodtam több mint fél évet, a szomszédságomban egy ukrán lány lakott. Szülei a hetvenes években kerültek Magyarországra, amikor ő még kislány volt. Számára sohasem adatott meg, hogy megismerje anyanyelvét. Szülei nem tartották fontosnak, hogy a maguk mögött hagyott nemzeti kultúrát és nyelvet ismertessék vele. Amikor megismertem, már egyedül élt, szülei korán meghaltak. Abban az időben a huszonéves lány – friss végzősként – éppen munkahelyet keresett. És adatott a lehetőség, ő pedig jelentkezett. Egy ukrán érdeklőségű nagyvállalat interjúra hívta az ukrán nevű lányt. Lehangoltan, rejtett indulattal és csalódottan tért vissza. Nagyszerű munkahelyhez juthatott volna, minden kritériumnak megfelelt, egyet kivéve: nem ismerte az ukrán nyelvet. Tudod, azt kérdezték tőlem, mondta: Milyen ember az, aki ennyi követelménynek megfelel, de anyanyelvét nem ismeri?...

Nem válaszoltam, valószínűleg ma sem tudnék. Ő nem volt hibás, a szüleinek pedig már csak fel sem röhötte mulasztásukat. Nem véletlenül mondják: annyi ember vagy, ahány nyelvet beszélsz. Ismertektől, gazdagságtól, értéktől vonja meg gyereket az, aki felmenteni akarja a magyar nyelv tanulása alól. Igazából már kiskorától arra tanítja, hogyan keresen kibúvót a kevesebb munka érdekében. Azt azonban feleli, hogy aki kevesebbet dolgozik, előbb-utóbb aszerint lesz értékelve.

Jó lenne átgondolni alaposan, mielőtt döntünk gyermekeink sorsáról iskolai képzésüket illetően: ne vonjuk meg tőlük azt, amit Isten akaratából anyanyelvüknek nevezhetnek. Mert az, aki nem ismeri anyanyelvét, annak mintha nem is lenne anyanyelve – az ilyen embert nehezebben fogadják be, hiszen aki nem jó magyarnak, nem kelthet bizalmat, hogy jobb fia lesz valamely másik nemzetnek. Dobos László gondolatával buzdítom a kedves szülőket, ne vonják meg nyelvi identitásukat gyerekeiktől: „Anyanyelv. Nem véletlen, hogy a világ népeinek nagy részénél a nyelv fogalmát és jelentését az anyához kötik. A születés csodájához, az emberi test melegehez, a szeretet mélységeihez, a hűséghez, a féltéshez, a befogadáshoz, a teremtéshez. Az anyanyelv öröklött vagyunk, sejtjeinkbe szövődő tulajdonunk, az anyanyelv egyenlő vállalt önmagunkkal.”

KISS-MIKI MELINDA

Híres magyar tudósok, feltalálók, felfedezők (12.)

Jedlik Ányos István (1800–1895)

Természettudós, feltaláló, akadémikus, kiváló oktató. Eredeti neve István, rendi neve az Ányos.

Komárom vármegye Szímő községében született, ma Zemnének hívják és Szlovákiához csatolták ezt a magyar falut is. Szülei földművesek voltak. Hároméves otthoni tanulás után Jedliket 10 éves korában Nagyszombatra küldték a bencések gimnáziumába, majd Pozsonyba, hogy németül is tanuljon. Három nyelvet ismert, a magyar mellett folyékonyan beszélt, írt németül és tótul.

A hatosztályos gimnázium elvégzése után Pannonhalmára ment, hogy a bencés rendbe való felvételét kérje. 1817-ben belépett a Szent Benedek-rendbe. A próbaév letöltése után a győri filozófiai tanfolyamon folytatta tanulmányait. A két éves tanfolyam az akkori akadémiák bölcséleti fakultásának felelt meg. 1822-ben Pesten doktori címet szerzett matematikából, fizikából, filozófiából és történelemből szigorlatozott. 1825-ben szentelték pappá. A rend döntése értelmében 1825-től a győri gimnáziumban tanított, majd 1831-től a pozsonyi Királyi Akadémián, 1840-től a pesti Királyi Egyetem bölcsészeti karának fizikai tanszékvezetője volt.

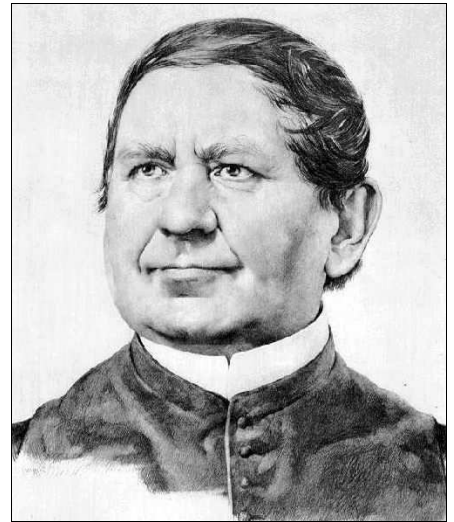
Az 1832–36 között zajlott reformországgyűlés hatására már azon gondolkozott, hogy magyarul írja meg tankönyvét, de csak 1844-ben hirdették ki azt a törvényt, amely szerint a magyar közoktatás nyelve az egyetemeken is a magyar. Nagy nehézséget okozott azonban az egységes magyar műszavak hiánya, ezért először az egységes magyar tudományos nyelvet kellett kialakítani. Jedlik is részt vett ebben a munkában. Említsünk meg néhány szót, melyet Jedlik kezdeményezett: dugattyú, merőleges, tehetlenségi nyomaték, osztógép, fénytöréstan, léggömb, műanyag stb.

Az 1846-47-es tanévtől három évig dékánválasztották az egye-

temen. 1848-ban már nem tarthatott előadást az egyetemen, a szabadságharc leverése után már csak német nyelven taníthatott. Ezekben az években több időt töltött találmányaival és tankönyvek írásával. Ő írta az első magyar nyelvű egyetemi tankönyvet fizikából (*Súlyos testek természettana*). 1863-64-ben már elismert tudós, az egyetem rektora. Az akadémián a levelező tagságot átugorva, rögtön rendes tagnak választották. 1878-ban egyetemi professzori helyét az akkori 30 éves Eötvös Loránd vette át. A győri rendházba vonult nyugdíjba, ahol szellemi frissességét megőrizve, folytatta munkáját. 1895-ben, hosszú és sikeres élet után hunyt el. A búcsúbeszédben Eötvös Loránd többek között ezeket mondta: „A rendíthetetlen hit Istenben, a tudományszeretet, a tanítónak soha nem lankadó szorgalma, az embertársainak bajai iránt fogékony jó szív, az önzetlen hazaszeretet mind olyan vonások, melyek Jedlik jellemében rendjének hagyományos szokásai nyomán indultak fejlődésnek és erősödtek meg”.

Fontosabb találmányai

Ő maga írja, hogy az elektromagnetizmus tünetei érdekelték a legjobban. Joggal nevezhetjük a 19. századot az elektromosság korszakának. A század zseniális kutatói fokozatosan feltárták az elektromos áram sokféle tulajdonságát, hatását, amelyek gyakorlati alkalmazásai megváltoztatták az emberi civilizáció arculatát. Ebbe a munkába a 19. század harmadik évtizedétől Magyarország is bekapcsolódott, jó ideig egyedül Jedlik munkásságával. Felfedezései közül megemlítjük: *elektromotor, a dinamóelv* (a találmányt nem ő, hanem E. V. Siemens szabadalmaztatta), *az öngerjesztés elve, rácsosztó gép, a csöves villámlesztő, galvánelemek és villanyvilágítás, szódavíz*. Jedlik felfedezései nem hozta mindig időben a tuda-

mányos világ tudomására, így a felfedezés elsőbbségétől elesett, de ehhez hozzájárult Magyarország tudósainak akkori elszigeteltsége is.

Emlékét ápolják a nevét viselő oktatási intézmények, közterületek, a szülőfalujában létező múzeum, a győri gimnáziumban létrehozott állandó Jedlik-kiállítás. A Magyar Szabadalmi Hivatal évente egyszer Jedlik-díjakat oszt ki.

Szóljunk az általa 1826-ban felfedezett *szódavízről* (savanyúvízi készüléknek nevezte). Elsőként 1767-ben Joseph Priestley elegyítette a szén-dioxidot a vízzel. Rájött, hogy a szén-dioxid nehezebb a levegőnél. Laboratóriumában előállította a „nehéz levegőnek” nevezett gázt, majd vízben oldotta, és megtapasztalta, hogy ezáltal kellemes ízű folyadék keletkezik. Magyarországon Jedlik Ányos a balatonfüredi ásványvizet szerette volna egy friss, mesterséges vízzel helyettesíteni. Az ő nevéhez fűződik a szódavíz nagyüzemi gyártása és ő találta fel a világ legelső szódásüvegét is.

Az 1826-ban elért eredményekkel megalapozta a magyar szikvíz-ipar történetét. Noha maga is belekezdett a gyártásba 1841-ben, ezt átadta unokaöccsének. Ő sem gazdagodott meg e találmányból, de az

azóta eltelt több mint 180 év alatt családok százezrei használták és használják ma is. A szikvízkészítőknek lovagrendjük is van: Jedlik Ányos Lovagrendje. A szódavíz valódi hungarikum. A szódavízhez kapcsolódik a következő legenda:

1842. október 5-én Fáy András a fői pincéjébe hívta Vörösmartyt és néhány barátját. A barátok közt ott volt Jedlik Ányos is, aki magával vitte a világ legelső szódásüvegét, majd a házigazda és a vendégek elképedésére elkészítette a legelső

fröccsöt. Ő azonban németesen spriccernek nevezte. Vörösmartynek ez a szó nem tetszett, helyett találta ki a *fröccs* szót.

(folytatjuk)

CSERNÁTONI JÓZSEF

Szászrégeni profilok

LÁZÁR SÁNDOR pszichológus, pedagógus, kutató, egyetemi oktató (2.)

CIKKEK, TANULMÁNYOK

• Porównanie wpływu czynników motywacyjnych kontroli i współzawoniactwa na aktywność poznawczą uczniów. In: Kwartalnik Pedagogiczny, 1972, pp. 73–79.

• The psychological situation of competition with preschool pupils and students. – In: Scientia Paedagogica Experimentalis, 1986, 2. szám.

• The comparative action of the effect of hexavalent chromium and fibrotizing dust on personality dimensions. In: Studia Psychologica, 1988, 1. szám.

• The comparative action of the effect of organic solvents on personality dimensions. In: Cognition, Brain, Behavior, 1998, 1. szám, pp. 123-133.

• The implication of the development of empathy in the education for peace of youth. In: Scientia Paedagogica Experimentalis, Gent, 1988, 1. szám.

• Le rôle des performances scolaires dans la détermination de l'attitude des élèves à l'égard de l'apprentissage. In: Paidea, 1971, 1. szám.

• Motivația în activitatea de învățare. In: Psihologia educației și dezvoltării. Bukarest, Akadémiai Kiadó, 1983, pp. 123–150.

• Azonos jellegű feladatok megoldásának kísérleti vizsgálata – In: Gondolkodáslélektani tanulmányok. Bukarest, Akadémiai Kiadó, 1958, pp. 242–255.

• A második jelrendszeri kölcsönös indukciós viszonyok kísérleti vizsgálata – In: Gondolkodáslélektani tanulmányok. Bukarest, Akadémiai Kiadó, 1958, pp. 195–218.

• Being a Minority: Hungarian Adolescents in Transylvania, Romania. In: The Adolescents Experience. European and American Adolescents in the 1990s, Ed. F. D. Alsaker, A. Flamer, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, Mahwah, New Jersey, 1999, pp. 145–165.

• Reflecții privind rolul profilului psihologic al personalității studenților mediciniști. Marosvásárhely, Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet, 1986, pp. 110–114.

(folytatjuk)

DEMETER JUDIT

Asztalitenisz

KOÓS GYULA–EMLÉKVERSENY SZÁSZRÉGENBEN

„Előbb nyújtsatok színvonalas teljesítményt, s majd csak azután követelőzzetek.”

(Koós Gyula)

Szeptember első napján Régenben negyedik alkalommal került megrendezésre a Koós Gyula asztalitenisz-émlékverseny. A négy évvel ezelőtt elhunyt kiváló szászrégeni asztaliteniszező, a későbbiekben nagyrabecsült edző emlékének szentelt megmérettetést a helyi Sportegyesület, valamint Kántor Imre-Zoltán szervezte. Az eseménynek a Florea Bogdan Gimnázium sportterme adott otthont. A párharcok rajtja előtt a részt vevő tizenhét sportoló egyperces néma csenddel adózott a közkedvelt és feledhetetlen Gyula bácsi emlékének.

A mérkőzések hat játékasztalnál zajlottak, előbb a csoportok, majd a főcsoportok keretében. A párharcok kiegyensúlyozottak és látványosak voltak, így ismételten bebizonyosodott, hogy az asztalitenisz dinamikus sportág. A mezőny túlnyomó részét

helybeli versenyzők alkották, de érkeztek sportolók Marosvásárhelyről, Segesvárról, Ágotáról, Szentpálról és Bátosról is. Az elődöntők színvonalas párharcokat eredményeztek, látványos fordulatokban sem volt hiány, hiszen a marosvásárhelyi Bauer Lajos 0-2-ről fordított a régeni Toncean Mircea ellen, bekerülve a fináléba. A másik elődöntőben: Zidar Victor–Nagy Endre (mindkettő Szászrégen) 3-1. A döntőben Bauer Lajos kitűnő játékkal 3-1 arányban legyőzte Zidar Victort. V-VIII. helyezések: Marian Florin, Kántor Imre-Zoltán (mindketten Szászrégen), Tipser Gabriel (Segesvár), Marian Călin (Szászrégen). Az émlékverseny végén a szervezők okleveleket és szép kivitelezésű serlegeket adtak át.

SZABÓ ANTAL

Egy csésze tea

– Beszélgetés Bodó Zoltán tanácsossal –

Bodó Zoltán 1967. december 2-án született Szászrégenben. Tanulmányait az Augustin Maior gimnáziumban (akkor 5-ös iskola) és a Petru Maior iskolaközpontban végezte. Műszerészlakatosként dolgozott, majd később, 1998-ban diplomázott a kolozsvári Babeş-Bolyai egyetem jogi karán. Ezután a Prolemn cégnél dolgozott, jelenleg a jogi osztály vezetője (a cég jelenlegi elnevezése: Kastamonu Romania).

2000 óta helyi tanácsosként a tanács jogi bizottságának elnöke. A választások után is ebben a szakbizottságban tevékenykedik, közösen Nagy András volt polgármesterrel.

Családos, felesége Andrea, egy fiúgyermekük van, Roland Zoltán.

– *A helyhatósági választások óta a város magyarsága letargikus állapotba süllyedt. Hogyan lehet ebből felrázni a helyi magyar közösséget?*

– Az RMDSZ-es polgármester leváltása, még kisebb RMDSZ-képviselő a tanácsban elég az elkeseredéshez, viszont ez a veszteség nem a helyi magyarságot terheli.

A régi magyar közösség többnyire megtette a kötelességét, élt alkotmányos választási jogával, elment választani és elsöprő többségük az RMDSZ jelöltjeire voksolt. 5.732 (6.078 – 2008-ban) szavazatot kaptak a képviselőjelöltek, a polgármesterjelöltünk 7.528-at (8.903-at 2008-ban). Köszönet érte.

A helyzetet befolyásolta, hogy a román választók nem oszlottak meg annyira a román pártok között, és nagy számban dőltek be a nem igazán tiszta ígéreteknek. Sajnos, voltak magyarok is, akik ezt tették. Személyes érdekek, sikertelenségből eredő bosszúvágy, vagy talán az elégedetlenség vezetett magyarokat is arra, hogy nem az érdekképviselői szervezet jelöltjeire szavazzanak. Szerencsére nem sokan tették ezt. Szerintem bebizonyosodott megint, hogy működik a magyar összetartó erő Szászrégenben – ne feledjük, hogy alig 28%-át tesszük ki a város lakosságának, tehát nagy szükségünk van egymásra.

Nincs szükség villamos kiszülésre, hogy felrázzuk a magyarságot. Nem kábult, mint a kiütött ökölvívó. Csak egy hidegebb zuhanyt kaptunk, amiből jó, ha levonjuk ismét a következtetést: magyar közösségünket és érdekeinket csak mi magunk tudjuk megvédeni. Küzdeni érte csak mi fogunk, és csak akkor, ha megteszünk mindent, hogy a szervezet jelöltjei bekerüljenek az adminisztrációba, helyi, megyei vagy országos szinten. A közömbösség, ellenségeskedés gyengít és tehetetlenné teheti közösségünket.

Bodó Zoltán és Nagy András

Bizalommal kell a jövő elé néznünk, nem vagyunk gyengék. Kevesen vagyunk, de erősek. Ezt kell továbbra is megmutatnunk.

– *Van-e okunk az elkeseredésre, aggodalomra helyi, megyei vagy akár országos szinten?*

– A helyi képviselőket illetően nem kell aggódni. Van egy héttagú tanácsoscsapatunk, amelyben a tapasztalat és a fiatalos lendület egyaránt jelen van, képesek vagyunk kiállni érdekeink mellett. Rövidesen össze fogjuk állítani a választókkal való találkozási programot és megtartjuk a fogadóórákat. Ezenel akár felkérhetem választóinkat, hogy gondjaikkal, aggodalmaikkal és kéréseikkel keressenek meg minket. Jó, ha tartjuk a kapcsolatot közösségi érdekekben.

Megtörténhet, hogy a képviselőtünk gyengül, nem tudunk majd mindenbe beleszólni. De a törvények tiszteletben tartását, helyes alkalmazását, tapasztalatunk érvényesítését biztosan követelni fogjuk.

Bele fogunk szólni a nem profi tervekbe, vagy olyan kezdeményezésekbe, amelyek rombolni akarják az eddig elért eredményeinket, vagy figyelmen kívül hagyják kisebbségi érdekeinket.

– *Milyen összetételű a városi tanács?*

– A helyi tanácsban 10 USL-s, 2 PPDD-s és 7 RMDSZ-es tag van. Tehát igazából csak a 2/3-os döntésekbe tudunk beleszólni. Ilyen határozat nélkülünk nem születhet. Ez adu a kezünkben és az egyik eredménye annak, hogy a szászrégeni magyarság elment szavazni.

– *Milyen kilátások vannak arra, hogy az együttműködés harmonikus lesz a tanácsban?*

– Nyolc év alatt, míg Nagy András és a kilenc RMDSZ-es csapat vezette a várost, szemmel

lathatóan épült, szépült és modernizálódott. Nincs ember, aki átmegy itt, hogy ne venné észre az eddigi adminisztráció eredményeit. Számtalanszor hangoztatták ezt az idegenek is. De magunk is tapasztalhatjuk, ha egy másik hazai városból térünk haza Szászrégenbe – látjuk a különbséget.

A továbbiakban az együttműködés csak akkor lehetséges, ha a polgármester és a többségi képviselők folytatják az általunk elkezdett munkálatokat, ha az elkövetkező tervek tovább fejlesztik a várost, ha nem fejetlenül gazdálkodnak a város pénzével. A jó és törvényes határozatokat meg fogjuk szavazni. Viszont természetesen ellenezni fogunk mindent, ami nem tartja szem előtt az előbb megnevezett célpontok valamelyikét.

Egyszerű döntéseket hozhatnak nélkülünk is, viszont arra is vigyázunk, hogy a szászregeniek tudjanak azokról is, amelyek a mi szemszögünkben törvényellenesek, vagy nem a város javát szolgálják. Így kialakulhat a kép, hogy miként vezet az újonnan megválasztott városvezetés. Remélhetőleg be tudjuk újból bizonyítani, hogy tévesen választottak azok, akik nem nekünk adták bizalmukat. Addig a tőlünk telhető legjobbat próbáljuk nyújtani.

– Most pedig néhány szót a jelenlegi politikai helyzetről, a közelgő parlamenti választásokról.

– A helyhatósági választás eredménye két dologra hívta fel a figyelmünket. Az első, hogy az USL nagyon nagy támogatást kapott elsősorban román honfitársainktól. Ám a jelek az elnökváltás sikertelensége után arra utalnak, hogy sokan másképp látják a helyzetet, és ismét nőni fog a határozatlan választók száma az elkövetkező választásokig, tehát csökken az USL támogatottsága.

Az USL szövetség, a politikai jobb- és baloldal szö-

vetsége, természetellenes koalíciónak mondható. Összeférhetetlenség mutatható ki a két párt alapelveiben. De a politikában egy ilyen koalíció is lehetséges, ha van közös cél. Ennek a koalíciónak a látható célja az államelnök leváltása volt. Ez nem sikerült. Mi lesz ezután a közös cél? Mivel lehet a népet butítani a választásokig? Talán ezen töpreng a koalíció vezetése, míg képtelen konkrét gazdasági vagy más eredményeket, akár irányvonalat bemutatni.

Azt is tagadják, hogy a politikai válság fokozta a gazdasági válságot. Ebben az időszakban az RMDSZ véleményem szerint okosan, helyesen viselkedett azáltal, hogy nem állt be a küzdelembe. Alaptalan kritika ért minket, de ezt úgy is lehet értelmezni, hogy fontosak vagyunk, hiszen azt az alakulatot, amelyet nem vesznek számba, nem is éri kritika.

Úgy tűnik, hogy az RMDSZ megtartotta a kiegyezés és egy jövőbeli koalíció lehetőségét a választások után, ami feltétlen szükséges az érdekeinknek megfelelő törvények megalkotásához, de mondhatnám azt is, hogy a törvények tiszteletben tartásához és helyes alkalmazásához. Erről viszont csak akkor lehet szó, ha az RMDSZ sikeresen szerepel a parlamenti választásokon is. És itt biztató a legutóbbi választás eredménye, a második dolog, amiről az elején szóltam: hogy a magyarság kiállt az RMDSZ jelöltjei mellett. Ez reményt ad arra, hogy ugyanúgy fog történni a parlamenti választásokon is. Nagy szükségünk van erre, mi, erdélyi magyarok tudjuk, miért fontos az összhang. Hogy meddig mehet el az igazságtalanság – konkrét példa erre a Mikó-ügy. Nekünk állandóan harcolnunk kell, még azért is, hogy megtartsuk mindazt, amit elértünk.

KISS-MIKI MELINDA, FÁBIÁN ANDRÁS GY.

Labdarúgás

A szászregeni ISK nyerte a Barátság-kupa II. kiadását

Városunkban augusztus utolsó hetében a felkészítő ifjúsági labdarúgóturnaké volt a főszerep. A helyi Sportiskola, valamint Budai Barna Loránd edzőtanár szervezésében a Metalul-pályán a 2002-ben születettek bizonyították játéktudásukat. Kilenc csapat tett eleget a meghívásnak: A csoport: CSM Avântul Szászregén, Junior Marosvásárhely, FC Székelyudvarhely, Viitorul Nyárádtó. B csoport: ISK 1 Szászregén, Kinder Maroszentgyörgy, Sporting Suceava, Sebastiano Szászregén, ISK 2 Szászregén. A döntő jó színvonalú, fordulatos és izgalmas összecsapást eredményezett. Budai Barna Loránd tanítványai végül büntetőök elvégzése után 4-3-ra verték a székelyudvarhelyieket. A kisdöntőben: Junior Maros-

vásárhely – Sporting Suceava 4-2; 5-6. hely: Viitorul Nyárádtó – Kinder Maroszentgyörgy 3-1; 7-8. hely: ISK 2 Szászregén – CSM Avântul Szászregén 3-1. A legjobb játékosnak járó serleget Lengyel Ottó (ISK 1 Szászregén) vehette át, a legjobb kapus Albert Hunor (FC Székelyudvarhely) lett, a gólkirályi címet Varga Erik (ISK 1 Szászregén) érdemelte ki 13 találattal.

A mérkőzéseket Toborán Balázs, Ioan Chertes, Kozma István, Paul Sofron és Biró Norbert vezették. A torna mozgatórugója ezúttal is Budai Barna Loránd volt, aki már jó néhány éve nagy hangsúlyt fektet az ifjúsági tornák lebonyolítására.

SZABÓ ANTAL

Főhajtás

A marosvécsi találkozón Áprily Lajosra emlékeztek

„Kemény János elévülhetetlen és legnagyobb alkotása a Helikon” – állapította meg róla íróháza és barátja, Molter Károly. 1926-ban, 86 esztendeje ültek először össze Erdély jeles írói Kemény János marosvécsi kastélyában, ahol minden év valami újat hozott az erdélyi magyar irodalomban.

„Az első találkozón a házigazdával együtt 19-en voltak, az 1944-es megszűnéskor 55-en vallották magukat helikonistának. A közel két évtized alatt számos nagy jelentőségű irodalmi és társadalmi eredményt mondhattak magukénak” – írja Adamovits Sándor *A vécsi vár vendégei* című könyvében, melyből megismerhetjük az 55 helikoni írókat.

A rendszerváltás után hagyományra vált, hogy a Helikon – Kemény János Alapítvány összehívja Marosvécsre a helikonisták leszármazottjait s mindazokat, akik fejet akarnak hajtani a helikoni íróházaság előtt. Ilyenkor egy-egy eseményhez kötik a találkozót, ebben az esztendőben ez egybeesett Áprily Lajos születésének 125. évfordulójával. A találkozó díszvendége Kányádi Sándor lett volna, sajnos egészségi okok miatt nem lehetett jelen a megemlékezésen.

A rendezvény augusztus 24-én vette kezdetét a *Kastélyorsók Erdélyben* című film vetítésével.

Visszakerült a plakett

Vécsi kisdíákok Fotó: FAGY

Szombaton az emlékezni vágyók a kastélykertben, az évszázados fák árnyékában adtak találkát. Felújított sír, gondosan elhelyezett virágok a kőasztalon, visszahelyezett Wass Albert-plakett az író emlékkövén. Régi és újabb arcok, marosvásárhelyi, szászrégeni és anyaországi látogatók, a Kemény család leszármazottjai, marosvécsi kisdíákok és falubeliek vették körbe a kőasztalt, a helikonisták szimbólumát.

Nagy Miklós Kund, az alapítvány kuratóriumának alelnöke köszöntötte az egybegyűlteket, majd Áprily Lajosról és költészetéről beszélt, arról az Áprilyról, aki 1926 nyarán alapító tagként volt jelen Marosvécsen, az első találkozón. Kiss Júlia marosvásárhelyi diáklány a *Köszönet a napsugárnak* című Áprily-verssel emlékezett a költőre.

Benkő Mihály helyi református lelképásztor áhítatában az emlékezés fontosságára is kitért: „Emlékezzünk és adjunk hálát Istennek, hogy ilyen szellemi nagyokkal áldott meg minket.”

Ördög Ferenc polgármester az önkormányzat nevében üdvözölte a vendégeket: „Büszke vagyok ezekre

a találkozókra, és arra, hogy itt lehetek. Büszkék vagyunk mi, marosvécsiek arra, hogy ez a helység híres a helikonistákról, báró Kemény Jánosról. Marosvécs első-sorban általuk híres Erdélyben és az anyaországban is.

És hogy a 83 esztendő Kányádi Sándort se feledjük, a marosvécsi kisdíákok egy csokorra valót ajánlkoztak verseiből.

A Kemény család és Wass Albert sírjára, a Helikon-asztalra, a helikonisták emlékére felállított kopjafa elé is került egy-egy emlékosztorú, egy-egy szál virág mindenhova, mindenkinek jutott – mert ez így helyénvaló.

A kastélykerti megemlékezés után a felújított kultúrházba vonultak a vendégek, ahol *Rekita Rozália* és *Jancsó Miklós* színművészek Áprily verseiből adtak ízelítőt.

A teremből kijövet az egyik unoka, *Kemény Endre* kissé szomorkásan mondta: „A perek a földek és erdők visszaszolgáltatásáért folynak, lassan, de... bármikor fordulat állhat be.” De ez már egy másik világ, nem Kemény János, nem Wass Albert és nem Áprily világa.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

Radnótfája mindig visszavár

RADNÓTFÁJÁRÓL ELSZÁRMAZOTTAK III. TALÁLKOZÓJA

Augusztus 26-án, újkenyér vasárnapján került sor a Radnótfájáról elszármazottak III. találkozójára. A rendezvénynek a régi református templom adott otthont. Az istentiszteleten ígét hirdetett Székely György helybéli lelkész, az úrvacsorai ágendát Nemes Árpád

nyugalmazott lelkipásztor végezte. Köszöntötték a 25 és 50 éve konfirmáltakat, közreműködtek a vallásórás gyerekek, és sor került dr. Lázár Sándor egyetemi tanár emlékező előadására. A rendezvény szeretetvendégséggel zárult a templom melletti óvoda udvarán.

A kánikulai meleg ellenére telt ház előtt került sor a Radnótfájáról elszármazottak III. találkozójára. A régi református templomba Erdély több településéről érkeztek vendégek. Régi emlékek, gyermekkori csínytevések, fiatalkori szerelmek, barátságok felidézése mellett gyülekeztek a volt és jelenlegi radnótfájaiak a templom előtt.

A szokásos ünnepi istentisztelet és úrvacsoraszítés mellett köszöntötték az 50 és 25 éve konfirmáltakat is. Sajnos, közülük csak hárman „mertek kiállni” és újra letenni a konfirmálók fogadalmát.

Gráma János, aki több mint 50 évvel ezelőtt konfirmált, elmondta, Istenbe vetett hitének köszönheti, hogy átvészelte a börtönéveket a kommunizmus idején. Megtiszteltetésnek érzi és nagy öröm számára, hogy ötven és egynéhány év után ismét fogadalmat tehetett Isten előtt.

Zsigmond Sándor (Sepsikőröspataka):

– Mindig szeretettel térek vissza szülőfalumba, hiszen édesanyám itt volt hosszú éveken át tanítónő, itt volt a családi házunk, itt dolgoztunk testvéreimmel együtt. Jó elbeszélgetni a volt munkatársakkal, a falubeliekkel, és visszaemlékezni a régi időkre, amelyek sajnos már nem térhetnek vissza.

Bibliórások köszöntője

Fogadalmététel

Dr. Lázár Sándor egyetemi tanár emlékező előadása többször is mosolyt csalt a jelenlevők acára. Érdekes és színes előadása során valódi, igaz képet kaptunk az ezelőtt hatvan-hetven éve történt eseményekről, emberekről. Kedves kis történetekkel, emberi karakterekkel mutatta be az elmúlt időket. Az éjjeliőr, aki éjjeli kiáltásával – tizenkettőt ütött az óra! – mindig felköltötte a gyerekeket. A falu dobosa, aki harsány dobpergéssel hívta össze a gazdákat, Mari néni, a bábaaszszony, akinek neve hallatán tudták, hogy valami „történt” a faluban. Gál Pali bácsinak, a kastély új tulajdonosának a bemutatkozása, melyet a gyerekek szeretettel utánoztak: „Gál Pál földbirtokos, a Matskásikastély lakója vagyok”, a házak előtti kispadokon folyó beszélgetések, pletyizések, a kesztyűbe dugott forró főtt krumpli, hogy az iskoláig ne fázzon meg a gyerekek keze – csak néhány a felidézett emlékek közül.

Bár az utóbbi évtizedekben sokat változott a falu képe, változtak az emberek, sok házból idegen nyelv és idegen zene hallatszik, az iskolából eltűntek a gyermekek, de valami mégis megmaradt: a templom, ahova mindig visszavárnak, és megmaradt a temető, ahol őseink nyugszanak és amely arra utal, hogy gyökereink itt vannak Radnótfáján, ahová mindig szeretettel várnak... visszavárnak – talán ezekkel a gondolatokkal jellemezhetjük a találkozót. Köszönet a szervezőknek, a Radnótfajai Református Egyházközségnek, a nőszövetségnek, a presbitériumnak és mindazoknak, akik névtelenül járultak hozzá a rendezvény létrejöttéhez.

(FÁBIÁN)

A termés = áldás (2.)

Olvasandó: Lukács 12, 13-21.

Álljon előttünk egy példa arról, hogy mennyire fontos kitartani még akkor is, ha várat magára az eredmény, ha késik az áldás:

A XVI. században Franciaországban a krumplit úgy tartották számon, hogy mérgező az ember számára, csak az állatok etetésére használták. A francia hadsereg egyik gyógyszerésze, Antoine-Augustin Parmentier (1737–1813) német fogságba került. Szinte minden étkezéskor krumplit talált a tányérjén. Amikor hazakerült, a gyógyszerész próbálta bizonyítani, hogy az ember is nyugodtan megeheti a krumplit, nem mérgező, de heves ellenállásba ütközött, melynek az lett az eredménye, hogy Franciaország egyes területein betiltották a „mérgező növény” termesztését. Parmentier azonban kitartott, és sikerült meggyőznie az illetékeseket, és végül az orvosi akadémia kimondta, hogy a növény nem mérgező és az ember is megeheti. Ha eredményt akarunk elérni, ki kell tartanunk, és az áldásért hálát kell adnunk.

3. A példázatbeli ember látta a bőséges termést, de nem látta benne az áldást. Isten áldása azonban, a bőséges termés, gondolkodásra készítette. Nyilvánvaló volt az áldás, csak ő nem látta, akinek a vagyonát gyarapította.

Isten áldása, a sok jó, ami körülvesz, gondolkodásra készíti a mai embert is, csak az a baj, hogy az emberek többsége úgy gondolkodik, mint a példázatbeli bolond gazdag. Gondolkodik, de gondolatai felszínesek és önzőek, látja a jót, örvend neki, de nem tudja, nem is akarja megtudni, hogy a jó forrása Isten. Látja a termést, de nem látja meg benne az áldást. Látja az eredményt, de nem látja megötte Istent.

Isten minden adománya arra készíti bennünket, hogy felismerjük irántunk való szeretetét. Újszenge ünnepének legfontosabb üzenete, hogy a termésben lássuk meg a felülről jövő áldást.

4. A bolond gazdag felteszi a kérdést: „Mit tegyek?” A bő termés – az Isten áldása, amit ő nem lát – döntés elé állítja. Ő maga mondja ki, hogy azzal a sok jóval, amit kapott, tennie kell valamit. Itt még nem dől el, mit fog tenni az áldással. Itt megy végbe benne az a belső harc, hogy a bő termés milyen célt kap, hová irányítja, kinek akar szolgálni vele.

Hányszor tesszük fel mi is a kérdést: Mit tegyek? Hányszor kell nekünk is eldönteni, hogy az Úrtól kapott áldást megtartjuk-e teljes egészében magunknak, vagy hajlandók vagyunk másoknak is juttatni belőle.

A lelkieket és anyagiakat illetően egyaránt sokszor kell döntnünk. Sokszor vívódunk önmagunkban.

Itt, ebben a pillanatban a gazdag még nem bolond. Itt, ezekben a pillanatokban, percekben – talán órákban – a gazdag ember nem bolond gazdag, hanem vívódó gazdag. Itt még fennáll a lehetőség, hogy helyesen dönt. Itt még munkálkodik benne Isten kegyelme. Ezekben a percekben a mennyben még nincs kimondva végérvényesen, hogy bolond. Itt dől el az örök sorsa. Mély, felelőségteljes időszak.

Így van ez minden ember életében, addig még nem bolond, amíg azt kérdezi, hogy mit tegyen. Addig még nem vész el, amíg vívódik.

Vannak vívódásaid, felteszed sokszor a kérdést: Mit tegyek? Örvendj neki, mert ez azt jelenti, hogy Isten kegyelme még munkálkodik benned.

Ennek a gazdag embernek van egy nagy tévedése: csak önmagától kérdez. Kérdése nem imádság, mert ha imádság lenne, akkor így kérdezne: Istenem, mit tegyek? Ha kérdése őszinte imádság lett volna, több lett volna az esélye, hogy helyesen dönt.

Vigyázzunk, az egyszerű kérdés – mit tegyek? – még nem imádság. Az Isten nélküli vívódás nagyon könnyen kudarcba fulladhat. Vívódásaink során kérjünk tanácsot olyanoktól, akik komolyan veszik Isten Igéjét, s mindekelőtt Őtől kérdezzük nagyon komolyan: mit tegyek? Neki hatalma van vezetni bennünket, hatalma van megvilágítani előttünk az ösvényt, az utat, Ő győzelemre tud vezetni, hogy helyesen döntünk.

5. Ahol Isten megmutatja és ajándékba adja áldását, ott az ember felfedezi nincstelenségét még akkor is, ha gazdag, mert semmi sem nagyobb és szebb és magasabb, mint az Ő áldása.

A példázatunkban szereplő gazdag felismeri, hogy nincs hely nála. Felismeri, hogy túl sokat kapott, ezért mondja: „Nincs hova betakarítanom a termésemet.” De az nem elég, hogy valaki felismeri a valós helyzetet. Isten akarata szerint kell döntenie.

Amit Isten ad, az nem fér el nálunk, amit ő ad, azt mindig úgy adja, hogy annak egy része nem a miénk. Amit Isten pluszban ad, azt hiába akarjuk betakarítani.

Imádkozzuk azért, hogy felismerjük és tovább is tudjuk adni mindazt, amit úgy adott nekünk a mennyi Atya, hogy mi embertársainknak szolgáljunk vele.

**SZÉP EDUÁRD
REFORMÁTUSLELKIPÁSZTOR,
BERESZTELKE**

Női Világimanap

NEMZETKÖZI KONFERENCIA NEW YORKBAN

Régeni unitárius tiszteletes asszonyunk, Pálffy Anna-Mária iklandi-nagygyenyői lelkésznő Románia képviselőjeként vett részt a New Yorkban június 10-17. között zajlott nemzetközi konferencián.

A közel egy évtizede Marosszentgyörgyön lakó Pálffy Anna-Mária (született Szilágyi) Kolozsváron, 1998-ban teológiai hallgatóként kapcsolódott be a Női Világimanap mozgalomba az UNOSZ (Unitárius Nők Országos Szövetsége) küldöttjeként. 2002-től a Női Világimanap Országos Bizottságában tevékenykedett, ahol a legnépesebb frakciót a román ortodox nők képviselték. 2007 májusában választották meg a Női Világimanap Romániai Bizottsága elnökévé, mely tisztség betöltése számottevő önkéntes munkát igényel. Jelenti az egyéni erőforrások igénybevételét, mely által a különböző vallásfelekezeti női világimanapi tevékenységét igyekszik összehangolni.

Régeni unitárius tiszteletes asszonyunk jelenleg az országos bizottság legfiatalabb tagjaként tevékenykedik. Az amerikai egyesült államokbeli meghívás az itteni elnöki tevékenység külföldi értékelését jelenti. A nemzetközi konferencián részt vevő 227 nő 104 országot képviselt. Szállásuk a manhattani Zenekonzervatórium bentlakásában volt, a konferencia munkálatai pedig az egyházi központban (The Interchurch Center) zajlottak reggel 7-től este fél 10-ig. Minden reggel a különböző kontinensek képviselői tartottak áhítatot angol nyelven. Közös téma a migrációra készítő tényezők (környezeti, társadalmi, gazdasági, politikai) és a migráció befolyása a Női Világimanap jövőjére volt. Ebben a témakörben kontinensenkénti beszélgetésekre került sor.

Jelképes gesztusként minden résztvevő kapott egy csészét ajánlékba, melyet egy másik nő egy másik országból, kontinensről hozott. Az előadások után esténként kulturális műsorokon vettek részt. Az afrikaiak minden lehetséges alkalommal bemutatták színes, bekiabálásoktól hangos tánckultur-

Középen Pálffy Anna-Mária lelkész

rájukat. Emlékezetes volt a dr. Ulrike Bechmann asszony (vallástudomány-professzor Ausztriában, a Grazi Egyetemen) által vezetett bibliamagyarázat (Hágár, a vándorló nő), mely betekintést nyújtott a németországi és nemzetközi feminista teológiába. A résztvevőknek gasztronómiai élvezetekben is részük volt, rengeteg friss gyümölcsöt, főleg citrusfélét fogyaszthattak.

A konferencián tisztújító választásokra is sor került. A Női Világimanap Bizottság ügyvezető elnökévé (angol megnevezéssel chair person) Corinna Harbig ljubljana-i lutheránus lelkésznőt választották a 25 év eredményes munka után stafétát átadó Eileen King asszony „helyébe”. Corinna korábban az Európai Bizottság társelnökéként tevékenykedett és 2007 novemberében a Pálffy unitárius lelkészpár vendége is volt Marosszentgyörgyön. Rosangela Oliveira metodista lelkésznő az ügyvezető igazgatói (angol megnevezéssel executive director) tisztséget tölti be. Az újonnan választott európai képviselők Laurence Gangloff Franciaországból és a luxemburgi Emmanuelle Bauer. Jelenleg Romániában a lutheránus-evangélikus és az unitári-

us vallású képviselők rendelkeznek egyházuk országos nőszövetségének felhatalmazásával.

A Női Világimanap Romániai Bizottsága tagjai egyházi megbízatását illetően szükség volna arra, hogy a jövőben a többi felekezet képviselői is megkapják az országos nőszövetségi megbízatást. Az országos bizottság jövőbeni működésére nézve Pálffy Anna-Mária úgy látja, hogy lehetőséget kell adni a fiatal, önkéntes munkára vállalkozó, angol, német, francia és román nyelven legalább középfolton kommunikálni tudó nő képviselők bevonására. Emellett folytatni kell a már évekkel ezelőtt elindított alaptörvény-megalkotási munkákat.

A hazai alaptörvény összhangban kell legyen a Női Világimanap nemzetközi alaptörvénye dokumentumával.

A szászrégeni unitárius leányegyházközség jegyző-pénztárnokaként büszke vagyok tiszteletes asszonyunkra, hogy a New York-i konferencián a romániai nőket képviselte. További áldozatos munkájára Isten áldását kérem!

DEMETER JUDIT
NY. KÖNYVTÁROS

Magyar vagyok, s e kincset őriznem kell...

Magyar vagyok, s e kincset őriznem kell – ezekkel a szavakkal indítom beszámolómat, megköszönve Dénes József, Nagy F. Attila és Csorba István tanár uraknak azt, hogy a DIO-házban megszervezték számunkra a *Március idusa* elnevezésű történelmi vetélkedőt, amely úgymond kulcs volt ahhoz, hogy eljuthassunk a XIII. Magyar Diákok és Tanárok Találkozójára a magyar Kálvárián. Szászrégent és vidékét öt diáktársammal együtt képviseltük. Mivel két osztálytársammal, Keresztesi Andreával és Tavasz Kingával az említett vetélkedőn a legjobban teljesítő csapatot képeztük, így számunkra már biztosítva volt a táborban való részvétel, de természetesen a versenyen jól szereplő fiúk sem maradhattak le: Kocsis Előd, Sikó Norbert a Petru Maior iskolaközpontból, valamint Márton Lóránd. Nagyszerű kísérővel, Csorba tanár úrral indultunk július 1-jén Sátoraljaújhelyre.

A rendezvény más helyszínre költözött, a város felett emelkedő Várhegy üdülőbe, ami a szervezők reményei szerint jobban egyben tartja a táborozókat, jobb lehetőséget biztosít az együttlétre. Ezt olyan nevezetes helyszínnek lehet nevezni, amelynek nagy részben az volt a célja, hogy az anyaországtól elszakított területeken élő magyar diákokat emlékeztesse Trianonra és legfőképpen, hogy tudatosodjék bennük a hovatartozás, a hazaszeretet.

Vasárnap este érkezünk. A regisztráció után máris a kárpátaljai Credo verséneklő együttes adott szabadtéri koncertet, a csoportok találkoztak, a tanároknak tartottak a szervezők eligazítást. Az estét a foci-Eb döntője zárta. A táborban kb. 300 diák vett részt, amiből 10 csapatot hoztak létre, mi, szászrégeniek a világoszöld csapatba tartoztunk a tábor végéig.

Hétfőn a magyar Kálváriára kirándultunk, amit csoportban járhattunk végig, majd a közös fotót követően a hegyen ebédeltünk gulyáslevest. Délután Sátoraljaújhely belvárosát tekintettük meg, majd gyalogosan tértünk vissza a szállásra, ahol medence hűsített bennünket. Ezt követően Solyom Ferenc tartott előadást a rovásírásról. Az estét kellemes tánc ház zárta.

Kedden kerültek megrendezésre a tábor versenyei: foci- és asztalitenisz-, versmondó és a rovásíró verseny, és büszkén mondhatom, hogy Keresztesi Andrea elhozta a rovásíró vetélkedő III. helyét. Délután előbb Kisida Elek nyugalmazott egyetemi tanár tartott előadást *Értelmes élet* címmel, majd Takaró Mihály előadása következett *Száműzött magyar irodalom* címmel, ami nagy hatást gyakorolt a diákokra és tanárookra egyaránt. Este a sárospataki diákok Kavecsánszky Ádám vezetésével előadták *Őrizd a lángot* című műsorukat, amit a hallgatóság a felkelő hold fényében vastapssal köszönt meg. Az estét remek szervezésű táborúztette teljessé.

A szászrégeni csapat

Szerdán hagyományos felvidéki kirándulás vette kezdetét Borsi – Dobóruszka – Nagyszelmenc – Nagykapos útvonalon, Széphalom megtekintését is beleértve. Fél 8-tól Kú Lajos sportoló tartott előadást, amiben beszámolt élete meghatározó történéseiről. Az estét újra táborúzt zárta játékkal, énekléssel.

Csütörtökön újra kirándulás volt, ezúttal Sárospatakra mentek a csapatok vonattal. A református nagykönyvtárt és a Rákóczi-várat tekintettük meg. Délután a Sátorelő Íjászklub tartott bemutatót a régi magyar harcászatról, majd minden eszközt ki/fel lehetett próbálni. Este a RetNewRock együttes koncertezett, ami, bár kissé nehezen indult, közös nagy énekléssel zárult.

Péntek volt az utolsó teljes nap. Elsőként látogatást tettünk Sátoraljaújhely valamikori várának romjainál. A tikkasztó hőségben az erdei akadálypályán folytatódott a program csapatvetélkedővel: az előadásokról, kirándulásokról voltak kérdések, népdalt kellett énekelni, végül a medence volt az utolsó állomás, ahol 1 és 2 forintos érméket kellett kiszedni a medence aljáról. 17 órától Maruzsa Zoltán történész tartott előadást a trianoni békediktátumról, amellyel megnyerte a diákokat és a tanárokat egyaránt.

A vacsorát követően került sor az ünnepélyes táborzárásra. A sportvetélkedők eredményének kihirdetése után az egész héten tartó csapatvetélkedők eredményhirdetése is megtörtént. Szajkó Gábor elbúcsúzott a résztvevőktől, majd a Himnusz éneklése közben levontuk a lobogót. Mielőtt átvonult volna a csapat a tábortűzhöz, a Boróka táncegyüttes tízperces műsorral búcsúzott. A tábortűzet Varga Gábor és Nyakas Gergely diákok tartották kézben: minden csapat készült műsorral, énekkel, tánccal. A műsort a Szellő zúg távol ének zárta. Ezt követően óriási záróbulit tartottunk. Nagyon jól éreztük magunkat, és abban a pillanatban nem is gondoltunk a búcsúzásra. Másnap azonban nehezen tudtunk elválni egymástól, de megőrizve a nyaralás minden él-

ményét, emlékekkel gazdagon utaztunk haza. A táborozókkal most is tartjuk a kapcsolatot, szoros barátságokat kötöttünk, és most is tudunk nevetni az ottani vicceken.

Összességében talán életem eddigi legnagyobb élménye volt ez a táborozás, rengeteget tanultam belőle, bátrabb és toleránsabb lettem. Erre az utazásra mindig emlékezni fogunk, hiszen nem hiába váltunk el könnyes szemmel, megfogadva, hogy bármit is kell érte tenni, mi biztos elkövetjük, hogy jövőben újra át tudjuk élni ezeket a csodás élményeket.

**BRASSAI BRIGITTA ENIKŐ,
LUCIAN BLAGA
ISKOLAKÖZPONT, X.B**

Vakációs élmények

Székelyudvarhelytől 22 km-re, az Ivó pataka mentén haladva, a Hargita-hegység lábánál hagyományos székely tanyavilágra bukkantunk. E gyönyörű környezet tökéletes helyet biztosított az augusztus 6–10. között megtartott ifjúsági táborunknak, amelyet együtt töltöttünk a székelykeresztúri fiatalokkal.

A hely mindenkinek nagyon tetszett, néhányunknak külön élményt nyújtott a közeli patak és a benne való lubickolás, ami a nagy hőségben kihagyhatatlan volt. Emellett a tábornak megvolt a témája, ez lévén a főparancs: Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes erődből, teljes elmédből és minden erődből. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat – amihez mindenki hozzászólt, szubjektív véleményeket alakítva ki az aznapi téma kapcsán. De ez csak azután következett be, hogy a keresztúri vagy a régeni pap bácsi bevezetőt tartott, 3 részre osztva a témát: önmagam, felebarátom és Isten szeretete.

A csoportbeszélgetések mindenki mély nyomot hagytak, mivel annak ellenére, hogy vegyesen voltunk összeállítva, teljes volt a nyitottság egymás iránt, ami mindenkinek őszinte mosolyt csalt az arcára.

A programból persze nem maradhattak ki a reggeli és esti imák és a szentmisék sem, melyeket néhányan gitárral kísérték, sokkal szebbé és szentebbé téve azt. A szentségimádás, ahol mindenki szemtől szemben találkozhatott az Úr Jézussal, úgy gondolom, sokaknak a hét csúcspontját jelentette. A másik

Egymás őrangyalai voltunk

csúcspont a Madarasi Hargita csúcsa, aminek a megmászása senkinek sem jelentett gondot. Gyönyörű látvány volt, és bár nehézkesen indult, felejthetetlen élmény volt ott lenni. A táborban állandó játék folyt, melyben mindenki valakinek az őrangyala lehetett, ez segített abban, hogy jobban odafigyeljünk egymásra. Utolsó este a tábortűz mellett csodálatos látványnak lehettünk részesei. Új embereket ismerhettünk meg, barátságok kötődtek és néhányunk kérdéseire is választ találtunk.

Mindenki feltöltődve indult haza, bízva abban, hogy jövőben viszontlátjuk egymást és együtt dicsérjük majd az Urat.

FÜLÖP BERNADETT

Hagyományörzés

VI. Magyarpalatkai

Falu- és Néptáncfalalkozó

A Magyarpalatkai Református Egyházközség és a Pro Palatka Egyesület meghívására Magyarpalatkán lépett fel a szászrégeni Sófár ifjúsági keresztény együttes és a Kerekerdő néptáncsoport.

Kicsinek bizonyult a református templom július 22-én, vasárnap, ott volt a falu apraja-nagyja, hiszen számos vendéget fogadtak. Barticsel Krisztián fiatal lelkipásztor hálaadó istentiszteletét követően a szászrégeni Sófár együttes előadására került sor. Zenés műsoruk, változatos repertoárjuk jó hangulatot teremtett a jelenlevők között. Minden elismerést megérdemelnek a fiatal előadók és vezetőjük, Banga Gáspár Attila kántor-karnagy.

A közös ebéd elfogyasztását követően az iskola udvarán felállított színpadhoz gyűlt nemcsak Palatka, hanem Vajdakamarás apraja-nagyja is, itt léptek fel a néptáncsoportok.

A balánbányai Ördögborda táncegyüttes, a szászrégeni Kerekerdő, a széki Szalmakalap táncegyüttes, a környékbeli meghívott táncsoportok valamint a helybeliek: két iskolásokból álló csoport (román és magyar), a palatkai hagyományörző táncegyüttes és az idősebbek valamint a román táncosai bő két órán át szórakoztatták a nézőket.

Jó volt együtt lenni, ismeretségeket kötni és megismerni más települések népviseletét, tánc kultúráját.

A Sófár zenészei és a Kerekerdő táncosai ezúton mondanak köszönetet Szabó István-János szervező lelkipásztornak – volt szászrégeni segédlelkésznek – a meghívásért és a szeretetteljes fogadtatásért.

A Kerekerdő utazási költségeit a Magyarpalatkai Református Egyházközség, az RMDSZ és a Communitas Alapítvány biztosította. Köszönjük a támogatást.

A Kerekerdő Palatkán

Vajdaszentiványi tánc tábor

Vajdaszentivány Polgármesteri Hivatala és a Zichy-Horváth Egyesület az idén 15. alkalommal szervezte meg Vajdaszentiványon a nagy népszerűségnek örvendő népzene- és tánc táborot. Az egyhetes tábor július 31-én nyitotta meg kapuit és augusztus 7-én ért véget.

A táborban – kezdőknek és haladóknak – vajdaszentiványi, mezőmadarasi, körtvélyfáji, marossárpataki, mezőpaniti illetve Maros megyei cigánytáncokat tanítottak. A táncoktatásban közreműködnek idős adatközlő táncosok is. A tánc- és zeneoktatás mellett más programokkal is várták a résztvevőket. Az érdeklődők népi kézművességet, viseletkészítést tanulhattak, délután strandolás, esténként pedig koncertek és táborújszerepelt a programban.

Augusztus elsején volt a tábor pihenőnapja, amikor helyi és környékbeli néptáncsoportok részvételével hagyományörző fesztivált rendeztek. A fesztiválon jelen volt a szászrégeni Kerekerdő néptáncsoport is mezőségi táncal. A csoport kiszállását a Communitas Alapítvány és az RMDSZ biztosította.

XVII. Gyöngykoszorú-találkozó

Holtmaroson

Augusztus 12-én került sor a XVII. Holtmarosi Gyöngykoszorú-találkozóra. Erdőcsinád mellett Holtmaros a népi hagyományok ápolásának fellegvárára, itt rendezik a néptánc-, népdal-, népzene- és népviselet-találkozókat. Már a kora délelőtti órákban népviseletbe öltözött lányok és legények dalolásától volt hangos a faluközpont. A táncsoportok, a szokásos felvonulást követően, a sportpályán felállított szabadtéri színpadhoz érve meghallgatták Bartha József református lelkipásztor köszöntő szavait, aki az egyszerű, mindenki számára érthető, bátorító szavakkal a szülőföldhöz való kötődést, a közös ünneplés fontosságát hangsúlyozta. ➔

A Sófár Palatkán

– Ne csak a karunk legyen összefonva, mint ezeknek a fiataloknak tánc közben, hanem a szívünk is. Tiszteljük és szeressük egymást, szeresse magyar a magyart – mondta a lelkész.

Kristós József polgármester értékeink, hagyományaink tiszteletéről beszélt. Megköszönte a helyi táncsoport tagjainak, a faluközösségnek a rendezvény megszervezésében nyújtott segítséget. A szervezők nevében Papp György köszöntötte a táncsoportokat és azok vezetőit.

Marosmagyaró, Disznajó, Marosfelfalu, Szászrégenből a Kerekdőrő és a Rügyecskék, Vajdaszentivány, Sárpaták, Nyárádszentbenedek, Szilágycseh és természetesen a házigazda Holtmaros hagyományörző néptáncsoportjai mondtak igent a meghívásnak. Voltak helységek, ahonnan két csoport érkezett.

Az időjárás kicsit megzavarta a rendezvényt – a vihar miatt a szabadtéri színpadtól a kultúrotthonba költöztek a nézők. A 15 fellépő csoport, dr. Lovász Jámbor Zoltán és Lovász Zsuzsanna hegedűjátékával valamint Virginás Árpád harmadéves zenepedagógus közel

Holtmaroson vonulnak a Rügyecskék

négy órán át szórakoztatta a jelenlevőket. Mezőmadarasi, szentiványi, felfalusi, nyárádmenti, küküllőmenti, magyarói, mezőszéki – csak néhány a bemutatott táncok közül.

A szeretetvendégség után nem maradt el a táncház sem, a talpalávalót Moldován Horváth István vezetésével a Maros Művészegyesület zenekara biztosította. A hajnali órákig tartó bálon a marosmagyarói Nocturne együttes lépett fel.

A XVII. Holtmarosi Gyöngykoszorú-találkozó szervezői és támogatói Papp György, a Holtmarosi Néptáncgyűttes, Magyaró község polgármesteri hivatala, Holtmaros faluközössége volt.

A szászrégeni Kerekdőrő és a Rügyecskék néptáncsoportok nevében a Humana Regun Egyesület ezúton mond köszönetet a Communitas Alapítványnak és az RMDSZ-nek a kiszállásban nyújtott támogatásáért.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

Mosoly

Csak ültem és bámultam magam elé, a busz pedig újabb kanyart írt le, nagy nyikorgás és zúgás közepette megállt a harmadik megállónál.

A lépcsőn egy lány kapaszkodott fel, őt már a fékezés pillanatában észrevettem. Természetesen először a volt barátja jutott eszembe, őt látva. Az a srác jelképezte életünk vonatának egyetlen közös vágányát. Legalábbis az elmúlt években. Karola jegyet vett, felém indult, és mielőtt visszatértem volna az ablak pizkosságának tanulmányozásába, lehuppant a hátam mögötti székre. Köszönt. Köszönő viszonyban voltunk, ezért nem tekinthettem ködnek, de mégiscsak... Felmerült bennem kérdés: két egymást nem érdeklő ember miért folytat beszélgetést? De efelett is sikerült napirendre térnem.

– Hova mész? – kérdezte, a szokott mosolyát rám villantva.

– Fodrászhoz. Már kénytelen vagyok.

– Én sétálni megyek.

Miközben ezt mondta, magamban legörgettem néhány ember mosolygó fényképét, akiket a barátainak tudtam.

Nem beszélt sokat, de minden mondatához a sajátos, fogsorvillantó vigyora társult. Nem szerettem, ahogy mosolyog. Őszintétlen, természetellenes volt. Idegesnek tüntette fel. Úgy tűnt, az egész világgal el akarja hitetni, hogy szörnyen boldog. Bennem az ellenkező hatást keltette, feszélyezett.

Negyedórányi erőltetett társalgás után felkapta a hátizsákját és leszállt. Maradtam s néztem utána azon gondolkodva, mi történt azzal a vidám, pimaszul őszinte lánnyal, akit egykor benne megismertem.

DEMETER ANTÓNIA

GÉZENGÚZOK – DIÁKSZÍNPAD

II. szászrégeni diákszínház-találkozó (3.)

A szászrégeni Humana Regun Egyesület és az Eugen Nicoară Művelődési Ház június 12-én másodjára szervezte meg a Gézengúzok – Diákszínpad diákszínház-találkozót. A művelődési ház nagyertermének színpadán hat csoport 93 tagja lépett fel. Az utóbbi lapszámokban a Thalia színház csoportról olvashattak, a következőkben a *Fantáziát* és a *Szivárványt* mutatjuk be.

Fantázia színház csoport – Lucian Blaga iskolaközpont

A csoport 2010-ben alakult kilenc diákkal. 2011-ben öt taggal bővült. Rejtő Jenő 100 csóknak is egy vége című darabját tanulták be, Régenben két előadással léptek fel, ezenkívül vendégszerepeltek Aranyosegerbegen (Kolozs megye) és Disznajón, és részt vettek a Kemény János Műkedvelő Színház Találkozóján. 2012-ben a csoport még két taggal bővült, 16-ra nőtt a létszáma.

A Fantázia csoport idén áprilisban részt vett a magyarországi Derecske város által szervezett Kótsi

Patkó IV. Diákszínház-találkozó Fesztiválon. A fesztivál ez évben vette fel az erdélyi magyar színház megalapítójának és az első magyar kőszínház (Kolozsvar) igazgatójának, Kótsi Patkó Jánosnak a nevét. A nemzetközi diákszínház-találkozó fesztivál idén először minősítő jellegű is volt.

A magyarországi rendezvényen a csoportot bronzfokozatra minősítették. A kisgyufaárus lány című előadással, és a csoport egyik tagja, Demeter Katinka X. osztályos elnyerte a közönségdíjat.

– *A darabok összeállítására és rendezésére elégedetten nyugtáztam, hogy a mai gyerekek között is akadnak olyanok, akik a számítás mellett a szórakozás mellett szakí-*

A Fantázia a Vig végjátékban

tanak időt a kultúrára, kedvüket lelik benne és méltó komolysággal csinálják – mondja a csoport vezetője, Sükösd Levente tanár.

A csoport tagjai: Cremene Henrietta (IX.), Torkos Ákos (IX.), Bondor Katalin (X.), Brassai Brigitta (X.), Demeter Katinka (X.), Keresztesi Andrea (X.), Márton Szonia (X.), Tavaszi Kinga (X.), Ádám Renáta (XI.), Fekete Katalin (XI.), Pataki Sándor (XI.), Vass Tímea-Katinka (XI.), Benta Norbert (XI.), Vas Barna Levente (XI.), Bakos Renáta (XII.), Ilyés Enikő (XII-es).

Hans Christian Andersen A kisgyufaárus lány című meséjének feldolgozását, valamint Horváth Péter

A Szivárvány

komédiáját, a Víg végjátékot adták elő.

Szivárvány csoport

– Florea Bogdan Gimnázium

A csoport első alkalommal lépett fel a Diákszínpadon. Nevüket is az idén választották. A Székely lakodalom című népszínművet adták elő. Rendező és a csoport vezetője *Ady*

Gyöngyvér, segítőtársa *Gál Gabriella*. A csoportot V-VI-VII. osztályos diákok alkotják: Czampó Attila, Kovács Előd, Nagy Izabella, Ördög Zoltán, Balla Ákos, Sándor Előd, Portik Kriszta, Ferenczi Andrea, Bartha Brigitta, Csiki István, Szilágy Barnabás, Dajbukát Katinka, Ilyés Anitta, Sipos Henrietta, Banga Andreea,

Csegedi Gyopár, Ördög Sándor, Géczi Evelin, Nagy Erzsébet, Fülöp Aliz, Baga László, Dajbukát Boglárka, Madaras Hunor, Monoki Renáta, Nagy Tünde.

(folytatjuk)

FÁBIÁN GIZELLA

Hogyan neveljük (32.)

A csapdák elkerülése

Első hallásra talán nevetségesnek tűnik, de a szülő és nevelő is kerülhet olyan helyzetbe, ahol szinte lecsapnak rá, azaz csapdába esik. Érdekes, hogy nem ritkán a saját maga csapdjába esik vagy éppen a gyerek által felállított csapdába. Megesett velem is. Szerencsére nem volt halálosan komoly a következménye, de arra mindenképpen jó volt, hogy elgondolkozzam rajta és tanulságként szolgáljon. Ha őszintén visszakeresünk magunkban, minden bizonnyal előkerül a múltból egy-egy eset, amikor valóban lebuhtunk a nevelői magaslatról. Az ilyen helyzetet nem egyszerű jóvátenni, mert gyakran a magyarázkodás forgatagában még nagyobb csődnek tesszük ki magunkat.

Az egyedüli járható út a csapdák elkerülésére a természetes egyszerűséggel felvállalt önmagunk megnyilvánulása. A gyerek számára minden, ami hihetetlen és mű, hamissá válik. Kifinomult érzékenységgel szimatolja meg bennünk a tettettet, megjárta a jót, a színlelt megértést, az álcázott elfogadást, a hatalommal visszaélő diktátort. Gyakran képtelen megfogalmazni azt, amit mindezekből megérez és őt zavarja. Képtelen erkölcsi szónoklattal önmagunkba tekintésre szólítani, de feszítő és egyre oktanabb, érthetlenebb magatartása figyelmeztetés lehet számunkra. Magatartásával jelzést ad. Aztán egyszer csak, amikor a legkevésbé számítunk rá, valami kellemetlen történik. Valami, ami miatt megszégyenülünk, lebuhtunk, hitelt veszítünk. És ez olyan, mintha a becsületünket veszítenék egy pillanatra el. Látszólag nincs veszteséges tárgyi következménye,

de annál inkább kegyvesztetteké válunk a hitel, bizalom és tekintély értékporondján.

Ha konkrét példával szeretnék szolgálni, a legáltalánosabb az, amikor a gyerek így nyilatkozik egy-egy vallomás vagy megjegyzés után. „A szüleim azt mondták, hogy ezt senkinek sem mondhatom el.” Gyakran megszipitott vagy csak féligaz állításokkal állunk idősök elé. Talán mert kíméletből vagy egyéb okból úgy véljük, nem fontos a teljes igazság feltárása mindenki előtt. Ilyenkor gyakran megszólal a gyerek és belejavít, hogy nem éppen úgy volt, ahogyan apu vagy anyu mondja. Természetesen erre a szülők eltérően reagálnak. Van, aki észrevétlenül hagyja a gyerek belekotyogását, és csak otthon, kettesben beszél meg vele: ne szóljon és javítson bele a felnőttek állításába – ha őt nem kérdezték. De ha kérdezik se hozza kellemetlen helyzetbe szüleit! (Vagyis ő is füllentsen?) Van szülő, aki egyáltalán nem teszi szóvá a megszégyenítő kotyogást – de ezzel nyitva hagyja maga mögött a további incidensek lehetőségét. Más szülő azonnal magyarázkodni kezd, hogy szépítse a botrányossá vált helyzetet. Olyat is tapasztaltam, hogy a szülő azon nyomban gyerekére támadt, szidalmazta, hogy minek kellett őt elárulni – hiszen ő nem érti a nagyok dolgát. A gyerek azonban mindenképp megérti azt, hogy mindazt, amit tőle a felnőttek elvárnak, ők maguk nem tartják be, sőt ha netán tévednének, nem vállalják a tévedéssel járó bocsánatkérés sem.

A modern pedagógiai irányzatok nem véletlenül hangsúlyozzák a pozitív nevelést. Hiszen az értelmetlennek látszó tiltással válthatjuk ki leghamarabb a

gyerekből az ellentétes reakciót. Ha folyamatosan azt hallja a gyerek: ne tedd ezt, ne tedd azt..., ne mondd el senkinek..., nem láthatja senki és így tovább – előbb-utóbb kitör és ellentétesen cselekszik. Fontos tehát, hogy valahányszor komoly tiltás hangzik el a szülő szájából, a gyerek azonnal kapjon magyarázatot arra, miért nem szabad ezt vagy azt megtenni (például mert veszélyes). Minden egyéb tanításunk megfogalmazása során jó lesz arra összpontosítani, hogy a tiltó szavakat kiküszöböljük. Például: azért kell erről egyelőre hallgatnunk, mert még nem tudhatjuk biztosra, hogy vállalkozásunk sikeres lesz-e.

A csapdaállítás önmagunknak gyakran lehet a gyerek sikertelen próbatételének következménye, ahol a gyerek szándékosan vagy kevésbé tudatosan minket hoz ki vesztesnek a történetből. Ezt a gyerek súlyos sérelemként éli meg, hiszen bizalmatlanság következménye a próbatétel. Ha pedig azt tapasztalja, hogy ennek következményeként mi szenvedünk, huncut elégedettséggel éli majd meg az „aki másnak vermet ás, maga esik bele” történetet. Ne adjuk jelét soha bizalmatlanságunknak a gyerekekkel szemben. Bízunk benne és úgy ellenőrizzük le, hogy az számára ne tűnjön kémkedésnek. Ha pedig okát éreznők a fokozott ellenőrzésnek vagy próbatételnek, akkor tudassuk a gyerekekkel, hogy bizalmatlanságra szolgált rá – segítsen abban magatartásával, hogy visszanyerhessük bizalmunkat benne. Legyünk a legmagasabb fokon őszinték, tiszták és egyszerűek a nevelésben, hogy ne kelljen csapdától tartanunk.

(folytatjuk)

KISS-MIKI MELINDA

Egy életút sorsdöntő állomásai (3.)

És a háború tovább szedte áldozatait. Betegség, hideg, éhezés tizedelte az amúgy is megtört magyarokat. Lesoványodott emberek lepték el a bombáktól felszaggatott szántóföldeket, remélve, hogy egy kis törökbúzára vagy fagyos pityókára lelnek. De sokszor előfordult, hogy halál várt ott rájuk. A fel nem robbant aknák, gránátok sok ember életét oltották ki.

És a túlélők? A túlélők számára új küzdelem kezdődött. Túl kellett valahogy élniük, hogy magyarnak születtek. Már hazafelé tartó utunkon is éreztük a győztes lakosság felénk áradó mérhetetlen gyűlöletét, kis idő múlva pedig már nyíltan folyt ellenünk a harc.

Kezdték összeszedni a magyar férfiakat. Főleg a menekülésből, vagy a háborúból hazatérőket. Apám nem volt katona. Nyomorék jobb keze miatt nem sorozták be, de visszatérő magyar volt. A magyarság védelméért népőrséget vállalt. A gyűlölködők céltáblájává vált. Hónapok teltek el rettegésben. Kazlak, kukoricások, Maros menti füzek bokrai adtak szállást az üldözők elől a bujdosónak. A vasgárdisták nem ismertek kegyelmet.

Aztán egy nap betelt a pohár. Apámon – akit akkor éppen otthon találtak –, anyámon és az akkor már nagyon beteg négyéves húgocskámon rajtaütöttek, és a favágó tőkéhez állították. A véletlenen múlt az életük. A felbukkanó szovjet járőrök láttán a támadók teherautójukra felugrálva megfutamodtak. Nővérem és én a szomszédoktól tudtuk meg, mi is történik nálunk. Éppen hazafelé tartottunk a faluból, amikor a szomszédasszony szabályosan berángatott az udvarukra, csendre intve minket, és elmondta a borzalmas hírt.

Apánk maradása szülőföldjén reménytelenné vált. Egy őszi éjszakán útnak indult. Hátrahagyva kis családját, azzal a reménnyel, hogy nemsokára újra találkozunk. Sokáig, nagyon sokáig semmit nem hallottunk felőle. Nem tudtuk, megérkezett-e arra a földre, ahol az életben maradás reményét látta. Megérkezett-e Magyarországra? A legnagyobb kétségek közepette aztán hírt, sőt levelet is hozott tőle egy fogságból hazatérő férfi, aki Budapesten átutazva véletlenül találkozott vele. Legalább ő biztonságban volt már. A mi zaklatásunk tovább folyt. A mindennaposá vált fenyegetések, a különböző időpontokban történő ránk törések lassan felemésztették anyánk utolsó erejét is.

1947-et írtak. Február vége volt. Maros menti kis falunkat még vastag hótakaró borította, amikor a temetőbe mentünk elbúcsúzni az akkor már földben pihenő, szeretett Anna húgocskánktól. Búcsúztunk, mert mi is indultunk.

Az édesanya is feladta a kilátástalan küzdelmet. A kis, törékeny asszony döntött. Megmenti életüket. A harminchat éves asszony két kislányával – a tizenegy

éves Juliannával és a nyolcéves Ilonával – nekivágott a nagyvilágnak az éjszaka leple alatt, csendben, senkitől sem búcsúzva. Menni kellett. Menni, minél messzebb menni az életben maradásért. Anyánk csak egyben volt biztos: valahogy át kell jutni nekünk is Magyarországra. Hogy merre, hogyan, azt még nem tudta.

Szekér, autóbusz, vonat vitt a magyar határ felé. Nem volt egyszerű út. Még éreztette hatását a háború. Kevés jármű, sok utas. Nehéz küzdelem volt. Fel szállás, leszállás, átszállás, két kisgyermek, néhány zsák csomagként, mindehhez jóformán egy ember, az anyánk.

Végül megérkeztünk Nagyváradra, úti célunk első állomására. Hó, hideg. A váróterem zsúfolva. Füst, piszok. Becipeltük a zsákokat a váróterem egyik sarkába. Egymásra raktuk, anyám ráültetett, és engem otthagya nővéremmel elindult megkeresni a távoli rokon családot, abban a reményben, hogy míg tovább tudunk indulni, megszállhatunk náluk. És én csak vártam. Éhes voltam, nagyon fáztam és nagyon nagyon félttem ott egyedül, ismeretlen emberek között, anyámékra várva. A rokonok valahol a külvárosban laktak, nehezen találtak rájuk. Sokára tértek vissza. Én titokban azt reméltem, hogy apánk is velük lesz, mindenhol őt kerestem. De a találkozásunk még messze volt.

Egy kis szobában hajtottuk álomra esténként a fejünket, és onnan indultunk minden reggel a városba. Anyánk és nővérem tudta, hogy Magyarországra csak a zöldhatáron juthatunk át, én csak annyit, hogy mennünk kell tovább, mert édesapánk nincs a városban. Kicsi voltam még, mindenkitől félttem, és anyánk attól tartott, ha igazoltnak, kikotygom utunk igazi célját. Az átjutáshoz azonban olyan ember kellett, aki ismeri az odavezető utat. Átvisz két gyereket, egy törékeny asszonyt csomaggal megrakodva. Róttuk hát a város utcáit naphosszat. Vállalkozóra azonban nem akadtunk.

Hetekig vártunk és kerestük a megfelelő embert. Nehezen bírtam a viszontagságokat, ezért édesanyám arra kényszerült, hogy a vasúti váróteremben hagyjon. Jól emlékszem, csak ültem a padon naphosszat. Olyan kicsire húztam össze magam, amennyire csak tudtam. A fekete hárász kendőbe (gyapjúkendő) bújva éhesen és fázva vártam visszatérésüket. Félttem az idegen, morózus emberektől, a feltűnő fegyveres katonai járőröktől; egyszerűen félttem az élettől. Sokat sírtam, és csak arra vártam, mikor indulunk már haza, vagy mikor találkozunk már édesapával. Azzal vigasztaltam magam, ha megyünk még egy darabig, biztosan ott lesz apa.

(folytatjuk)

WENTZEL FERENCNÉ

Röviden

Továbbképző tanfolyamok

A szászrégeni Eugen Nicoară Művelődési Ház keretében működő Népi Egyetem a 2012-2013-es tanévben is várja a jelentkezőket 3 – 4 és 6 hónapos továbbképző tanfolyamokra.

– A kurzusokat szakemberek, mérnökök, tanárok, informatikusok, közgazdászok tartják. A végzős hallgatók a szóbeli és gyakorlati vizsga sikeres letétele után oklevelet kapnak, mely hitelesíti felkészültségüket. Az elmúlt, 2011-2012-es tanévben hat továbbképző tanfolyamot tartottak, melyeken összesen 59 hallgató vett részt. Az elárúsítói, pincér-, cukrász-, szakácsmesterséget tizenheten sajátították el. A villanszerelést öten, a női fodrászatot tizenegyen, a bútorasztalosságot öten, a számítástechnikát heten, a kőműves-szobafestő mesterséget pedig tizennégyen.

Az új tanévben a következő tanfolyamok közül lehet választani: 3 hónapos képzés vasbetonszerelő, virágkertész, autóbádogos, szabó szakmákban. Négy hónapos kurzus fodrászat, fényképészet, villanszerelő, autószerelő, elárúsító, pincér-, cukrász-, szakácsszakmákban indul. A 6 hónapos továbbképzésre azokat várják, akik hegesztés, épületgépészet, kőműves, szobafestés, bútorasztalos és ácsmesterség, színtestvé-javítás, gyorsírás-titkárság, számítógépes könyvelőség, számítógépes adatfeltöltés, tejtermék-feldolgozás és idegen nyelvek – angol, német, olasz, spanyol – terén szeretnék képezni magukat – tudtuk meg Dorin Șerbănescu szakreferenstől. A kurzusokra szeptember 30-ig lehet beiratkozni az Eugen Nicoară Művelődési Házban – Kórház utca 11. szám. A tanévnyitó október elsején lesz. Bővebb felvilágosítással a 0265/520-887-es vagy a 0265/512-779-es telefonszámon szolgálnak.

Röviden

Az új játszótér

„Zöld óvoda” – pályázat

Felavatták Szászrégenben a 2-es számú napközi otthon új játszótérét. A játszótér a zöldövezetek program keretében készült el. A Mol Románia és a Partnerkapcsolatokért Alapítvány idén indította el ezt a programot, mely szorgalmazza a helyi közösségek részvételét a zöldövezetek felújításában, valamint az ökológiai nevelést a fiatalok és a helyi közösségek körében. A szászrégeni Márciuska Egyesület Zöld óvoda címen pályázatot nyújtott be a 2-es napközi otthon udvarán játszótér kialakítására (programfelelős Moldoveanu Alina tanárnő). A pályázatot megnyerték, a játszótér elkészült, a kivitelezés értéke 28.249 lej volt. A polgármesteri hivatal mint partner 7.000 lejjel támogatta a pályázat megvalósítását. A hivatalon kívül számos magáncég is besegített: a szászrégeni Rotary Club Egyesület, a Larix Forest Kft., az Evora Center Kft., a Mobila Dalin Kft., a Remex Rt. és a libánfalvi Mirdatod Kft. A hivatal részéről biztosították az intézményvezetőket, hogy nyitottak a hasonló programok támogatását illetően. A 2-

es napközibe mintegy 170 kisgyerek jár.

III. hálaadás napja – keresztény zenekarok találkozója

A Szászrégeni Református Egyházközség gyülekezete III. alkalommal szervezte meg a Hálaadás napja – keresztény zenekarok találkozóját a George Enescu Ifjúsági Házban, augusztus 25-én. Fellépett Marosvásárhelyről a Kis Koral és a Sola Fide, az udvarfalvi Reménység, Szászrégenből pedig a Mini Sófár és a Sófár ifjúsági keresztény zenekar.

Vakációs bibliahét Radnótfáján

A Radnótfájai Református Egyházközség régi templomában augusztus 23-26-a között Ezt neked is látnod kell! címmel vakációs bibliahetet szerveztek vallásórás gyermekeknek. Szombaton a gyerekek megismerkedtek a kenyérsütés titkaival, vasárnap pedig részt vettek a Radnótfájáról elszármazottak III. találkozásán, ahol köszöntötték a 25 és 50 éve konfirmáltakat, majd szeretetvendégségben és meglepetésben volt részük.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

G o n d o l a t o k

Kiss Jenő (1912. szeptember 13., Mócs – 1995. december 16., Kolozsvár)

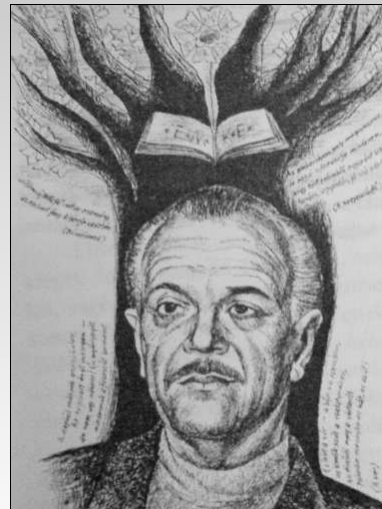
A Ferenc József Tudományegyetem jogi karán szerzett diplomát 1941-ben. Első verseit 1929-1930-ban a Brassói Lapok közölte. Az Erdélyi Helikon leggyakrabban jelentkező költőjeként tartják számon. Tizenegy évi munkatársi működése alatt közölt majdnem kétezeröttszáz verssorával valamennyi költőtársát megelőzte.

1934 őszétől az Erdélyi Helikon folyóirat és az Erdélyi Szépművés Céh kiadó szolgálatába lépett. (...) Ennek köszönheti a meghívást Marosvécsre, az 1935-ös, tizedik helikoni összejövételre. 1941-ben a Kemény Zsigmond Társaság is soraiba választotta. 1944-ben következett be élete legnagyobb tragédiája. Több, az erdélyi magyarság színe-javát képező értelmiségivel ókirályságbeli lágerbe deportáltak. Itt írta meg *Íthaka messze van* (Vallomások helyett krónika) című munkáját, amelyet húsz éven át kéziratban rejtgetett. 1957-ben a Napsugár, 1959-től az Igaz Szó kolozsvári szerkesztője lett.

Kötetei: *Kormos üvegen* (versek, 1937), *Napforduló* (1942), *Szín és tűz* (1957), *Az élet szerelme* (1961), *Kísérnek a csillagok* (1964), *Nem egy életre születtem* (1966), *Gyermeksíp* (1959), *Gépek erdeje* (1960) stb.

Kiss Jenő a román líra klasszikusainak avatott tolmácsolója volt, Coșbuc, Bacovia, Eminescu, Blaga az ő fordításában szólalt meg a leghitelesebben.

(Forrásanyag: Adamovits Sándor – *A vécsi vár vendégei*)

U i c c p a r á d é

Egy szőke pszichológusnő iskolában kap állást. Rögtön az első nap meglát egy fiút, aki nem futkározik a többiekkel, csak áll magában. Odamegy hozzá és megkérdezi:

– Jól érzed magad?

– Jól.

– Akkor miért nem futkározol a többi fiúval?

– Mert én vagyok a kapus.

*

Férfj az anyósának:

– Anyósom, maga olyan szép, hogy elmehetne egy kínai festőhöz modellnek.

– De kedves tőled! De miért éppen kínai festőhöz?

– Mert azok szoktak mindig sárkányokat festeni.

*

A cigány elmegy a szemorvoshoz, mert látászavarokkal küszködik. A

szemorvos leülteti a tábla elé pár méterre és így szól:

– El tudja olvasni?

– Nem – válaszolja a cigány.

Az orvos próbaszemüveget tesz fel neki:

– És így?

– Így sem.

Ez így megy egy jó darabig. Mikor a cigány már a legerősebb szemüvegre is rázza a fejét, az orvos rákiabál:

– Maga ugrat engem! Nem létezik, hogy még ezzel sem tudja elolvasni!

– Dehogy ugratom én, drága doktor úr, én tényleg nem tudok olvasni!

*

A főnök diktál az új titkárnőjének:

– Írja, hogy összehívunk egy megbeszélést a témában keddre.

– Főnök, a keddet egy vagy két d-vel írjuk?

– Tudja mit? Legyen a megbeszélés szerdán...

*

A kőműves, az ács és a villanyszerelő azon vitatkoznak, hogy melyikük munkája volt előbb a földön.

– Mi építettük fel a piramisokat – mondja a kőműves –, tehát először mi léteztünk.

– Dehogy! – tiltakozik fejét rázva az ács. – Mi már jóval korábban elkészítettük Noé bárkáját.

Erre a villanyszerelő kuncogni kezd.

– Mi olyan vicces? – kérdi az ács.

A teremtés első napján Isten azt mondta: „Legyen világosság!” – magyarázza a villanyszerelő. – Addigra mi már lefektettük a kábeleket!

**Az oldalt összeállította:
FÁBIÁN GIZELLA**

SZÁSZRÉGEN és VIDEKE

Kiadja: a szászrégeni
KOLPING CSALÁDI
TÁRSULÁS
ISSN 1454-6183

Készült a marosvásárhelyi
I. I. MUREȘAN ȘOMFĂLEAN ANDREI DORIN nyomdában.
A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro;
E-mail: madaraspete@yahoo.com,
fandras59@yahoo.com

Alapító tagok: Adorjáni László, Csemátoni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre.

Főszerkesztő: Fábrián András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Bartha József, Demeter József, dr. Horváth Erzsébet, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Pakó Benedek, Sárkány Kákonyi Iringó, Szabó Antal, Székely Rozália.

A műszaki szerkesztést és nyomdai előkészítést az
IMPRESS KIADÓ végezte.
Weboldal: Madaras Péter

**E lapszám a
Communitas
Alapítvány
és a Bethlen Gábor
Alap támogatásával
jelent meg.**

Ára: 2 lej